

Raudasoja, A. (2017). Amiskoulutus ei ole kriisissä. *Hämeen Sanomat*, 13.10.2017, s. B5.

Amiskoulutus ei ole kriisissä

MIELIPIDEVIERAS

Anu Raudasoja

anu.raudasoja@hamk.fi

Viime aikoina julkisuudessa on keskusteltu siitä, että ammatillisen koulutuksen opiskelijan ei tarvitse osata mitään, opetusta ei ole tarjolla, opettajat korvataan ohjaajilla ja jatko-opintokelpoisuus on vaakalaudalla. Näin surullinen tilanne ei ole.

Ymmärtääkseen tilannetta, on tunnettava sen tausta. ”Amisreformissa” nykyiset lait yhdistetään yhdeksi uudeksi sekä nuoria että aikuisia koskevaksi lainsäädännöksi, mikä on erittäin terve-tullut muutos.

KOULUTUKSEN rahoitus, sen järjestäjien ohjaus, tutkintorakenne

sekä osin toteuttamismuodot sekä järjestäjä rakenne muuttuvat, joten uuden toimintakulttuurin luomista tarvitaan. Muutos vie aikansa.

Myös lainsäätäjän työ on viivästynyt. Se on asettanut koulutuksen järjestäjät hankalaan tilanteeseen, kun uudistusta on pitänyt valmistella puutteellisilla tiedoilla. Ammatillisen koulutuksen rahoitustakin on leikattu n. 20 prosenttia viidessä vuodessa, joten sopeutukset oppilaitoksissa ovat olleet käynnissä jo pitkään ja jatkuvat edelleen.

Opettamisen perusidea on siis kokenut ison kulttuurinmuutoksen, mikä monilta kritisoijilta jää huomaamatta.

MONI ASIA on siis muuttunut kerralla. Väite ”opiskelijan ei tarvitse osata mitään” on silti väärä, sillä kaikki opiskelijat opiskelevat tutkintotavoitteiden mukaisesti ja heidät arvioidaan yhtäläisten arviointikriteereiden pohjalta jatko-opinto-

kelpoisuus turvaten.

On ymmärrettävä, että nykyisen oppiminen ei tarkoita vain koulussa tapahtuvaa oppimista, vaan osaamista voidaan hankkia 24/7.

REFORMI ITSESSÄÄN onkin terve-tullut. Sen perusajatus on, että osaamisperusteisessa ammatillisessa koulutuksessa osaamista voi hankkia kaikkialla. Koulussa ja verkossa tarjotun opetuksen lisäksi oppiminen arjessa on yhtä arvokasta.

Jos opiskelija käy töissä, harastaa ohjatusti tai oppii muuten koulutuksessa hyödynnettäviä asioita, ne arvioidaan ja tunnustetaan osaksi opintoja. Käytännössä koulutus räätälöidään opiskelijan tarpeista käsin ja hankitaan vain puuttuvaa osaamista. Reformin toimeenpanoon ensi vuoden budjetti tarjoaa 15 miljoonaa euroa.

Opettamisen perusidea on siis kokenut ison kulttuurinmuutoksen, mikä monilta kritisoijilta jää huomaamatta.

Tunnistettavin osa kritiikistä on huomio opettajien tehtävien siirtämisestä ohjaajille, joilla ei ole opettajan pedagogista päte-vyyttä.

Meillä Hamkissa ammatillinen opettajakorkeakoulu on valmis-

tautunut muutokseen uudis-tamalla opetus suunnitelmat ja valmentamalla omia opettajia reformiin.

Olen itsekin kohdannut hämmennyksen, kun osa kentällä olevista opettajista kipuilee uudistusten ja muutosten kanssa työ-paikoistaan taistellen.

MUUTOSVASTARINTA on kuitenkin vähentynyt tiedon lisäänty-essä. Lisäksi monia osaamispe-rusteisuuteen ja opiskelijaläh-töiseen koulutukseen liittyviä asioita on jo ratkaistu uudista-malla opetusta haluttuun suun-taan.

Opettajankoulutusfoorumi on laatinut opettajien osaami-sen tueksi kehittämissuunnitelman. Tätä ohjelmaa Opetus- ja kult-tuuriministeriö tukee kohden-netuilla kehittämismäärärahoil-la ja opettajille tarjottavilla mak-suttomilla koulutuksilla. Koen, että tämä tuki tulee tarpeeseen ja auttaa opettajia konkreetti-sesti.

Kirjoittaja on ammatillisen erityis-opettajan ja opinto-ohjaajan kou-lutuksen koulutuspäällikkö amma-tillisessa opettajakorkeakoulussa, Hämeen ammattikorkeakoulussa, KT, AmO.